

Posudek vedoucího na práci Petra Netopila *Sorel a Spengler. Ke kořenům dekadence*

Kolega Netopil si vybral téma, které se může jevit jako antikvární: myšlení dvou autorů přelomu 19. a 20. století, kteří byli již ve své době pokládáni za okrajové a slovo „kontroverzní“ by v jejich případě mohlo vyznít až jako eufemismus. Nicméně, téma rozhodně antikvární není; oba autoři opět rezonují a jak zmiňuje i sám autor, v době rozšířených debat o civilizačních „kolapsech“ nacházejí řadu následovníků a mají značný vliv. Důkladné prozkoumání a porovnání dvou klíčových autorů promýšlejících téma civilizační dekadence se jeví nejen jako inspirativní látka pro dějiny idejí, ale i jako velmi včasná práce.

Hodnocená práce má své výrazné přednosti, ale také problematická místa. Pokud jde o přednosti, je třeba vyzdvihnout:

1. **Volba autorů a výzkumných otázek.** Domnívám se, že oba autoři jsou dobře zvoleni jako představitelé stejné historické epochy a reprezentanti podobných přístupů a témat, z nichž některá byla ve své době spíše menšinová a nekonvenční (zejména odmítnutí pokroku), ale zároveň jsou jako autoři vycházející z odlišných národních prostředí, intelektuálních východisek i politických inspirací a tedy dostatečně odlišní, aby dávala smysl jejich komparace. I skrze autorovu analýzu vidíme, jak podobnost v tématu dekadence koresponduje s podobnostmi v dalších otázkách, jako třeba v pozoruhodných kombinacích socialismu s autoritářským tradicionalismem. Zároveň jsou dobře viditelné i velké odlišnosti ve východiscích i politických závěrech.
2. **Důkladnost ve sledování tématu.** Autor je soustavný a je schopen s využitím dobré znalosti primární i sekundární literatury dobře pojmenovat intelektuální zdroje pro analýzu dekadence u obou autorů, její charakteristiky i východiska, která navrhuje. Cíle, které si práce dala, dokázala také naplnit, a to se schopností zahrnutí i značného detailu v analýze.
3. **Schopnost korigovat některé zavádějící představy odborné literatury.** Autor se ve svém tématu zorientoval natolik dobře, že je schopen argumentovaně korigovat některé zavádějící představy sugerované odbornou literaturou, jmenovitě tvrzení Hughese a Sternhella, že Sorel Spenglera přímo ovlivnil.

Práce má nicméně i své slabiny, které spolu v zásadě souvisí:

1. **Enumerace místo analýzy.** Autorova analýza je příliš popisná, tvoří ji v zásadě shrnutí toho, co oba autoři říkali. Tento formát neumožnil autorovi jít do větší hloubky a plastičnosti. Dozvíme se především, co odlišného oba autoři říkají, mnohem méně se ale autor dostává k logice a hlubším zdrojům jejich myšlenek, stejně jako souvislostí a rozdílů mezi nimi.
2. **Přílišné soustředění na detail.** Autorův popis myšlenek obou analyzovaných autorů je velmi plastický, podrobný a detailní. Na některých místech bych ale řekl, že autorovo soustředění na pozoruhodný detail (jichž dílo obou intelektuálních samorostů a zejména Spenglera nabízí opravdu značné množství) vede k menší schopnosti odlišit v dílech obou autorů podstatné od nepodstatného. Výsledkem jsou pak i
3. **vcelku slabé závěry.** Až bychom mohli říct, že autor v podstatě oba analyzované autory spíš jen postavil vedle sebe, shrnul, co se o nich v diskutovaném tématu dozvěděl, ale srovnání nepřineslo hlubší poznání autorů a tématu.

Celkově navrhuji hodnocení známkou velmi dobře.

Ondřej Slačálek